

Algemene Beschouwingen Gemeentelijke Financiën 2021 – 2024: Werken voor de Toekomst D66 Apeldoorn

Voorzitter,

Vele van mijn collega-fractievoorzitters hebben gevraagd of dit jaar de Algemene Beschouwingen een keer anders kan, vond ik prima, maar voor mij is het pas de eerste keer, dus het is sowieso nieuw.

Ik constateer wel een trend; hoe meer partijen des te korter de Algemene Beschouwingen. Nu is het 10 minuten per fractie, vroeger was het 20.

Dat men het vroeger al een lange zit vond blijkt wel dat een van mijn voorgangers in de jaren 70 een complete passage uit een boek van Jan Terlouw in de Algemene Beschouwingen had verwerkt, zonder dat iemand het maar in de gaten had.

Ik ben benieuwd of er nu wel oplettend wordt geluisterd.

Los van alle onzekerheden die er door Corona zijn vindt D66 Apeldoorn het belangrijk om ook de gemeentelijke organisatie een hart onder de riem te steken en daarom hier te benoemen. De Coronacrisis trekt een zware wissel op het ambtenarenapparaat. Het is wellicht een tijdje leuk om vanuit huis te werken, maar het heeft ook de nodige beperkingen en levert vaak ook vertraging op, nog los van de sociale en mentale druk. Voor de ambtenaren die meeluisteren: Sterkte mensen, we leven met jullie mee.

Als D66 Apeldoorn hebben we dit jaar geen moties of amendementen. Wij zijn tevreden over de begroting die voor ligt. Als coalitiepartner is dit ook ONZE begroting en daar zijn we trots op! Goed dat we geen OZB hoeven te verhogen, ons eigen vermogen blijft groeien en dat we kunnen blijven investeren in de toekomst. Investeren in de energietransitie, investeren in de binnenstad en investeren in theoretisch onderwijs.

D66 Apeldoorn krijgt vaak signalen van ondernemers en werkgevers dat de overheid op de verkeerde momenten bezuinigt. Als ondernemer en werkgever herken ik die signalen wel. Wij pleiten dan ook voor een verandering in financieel denken. De overheidsfinanciën zijn zo georganiseerd dat we ons moeten gedragen als een zuinig huishouden. Het zittende bestuur krijgt altijd verwijten dat ze onverantwoordelijk met uitgaven omspringen en daarom weer de OZB verhogen om de begroting sluitend te krijgen. De gemeente Apeldoorn heeft 90 miljoen euro eigen vermogen. Laten we die slim gebruiken om onze economie aan te jagen en anti-cyclisch te investeren.

Een mooi voorbeeld van investeren is de vervanging van de openbare verlichting voor LED verlichting, dat een forse besparing op jaarbasis oplevert.

Maar ook de binnenstad is een voorbeeld van een investering waar we veel profijt van gaan hebben. Er is al heel veel gezegd over dit onderwerp, dat gaan we niet herhalen. Wat ons betreft was het uitstel prima, maar pakken we nu door.

D66 wil wel een nieuw argument toevoegen. Juist door te investeren in het hart van het centrum creëren we duidelijkheid en geven het goede voorbeeld aan het bedrijfsleven om ons te volgen. We

volgen een consistente en betrouwbare lijn. Wat ons betreft wordt het marktplein (vanzelfsprekend na de Coronacrisis) het Vrijthof van de Veluwe. Dus rond het hele plein horeca, evenals het raadhuisplein. Vervolgens kunnen we verder gaan met het compacter maken van het winkelgebied en bouwen we het Caterplein af.

Bij de investeringen in het groener maken van de binnenstad vindt D66 Apeldoorn dat we moeten streven naar de ideale voetgangersstad. Dat betekent dat een loopvriendelijke omgeving samenhangt met vraagstukken rond mobiliteit, gezondheid en veiligheid. Ik heb dat eerder samengevat onder de titel 'Ich bin ein Fußgänger' = De vrijheid om te verblijven.

Voorzitter, als het aan D66 Apeldoorn ligt is de binnenstad van Apeldoorn richting 2040 zo groen gemaakt, dat toeristen spontaan hun wandelschoenen aanhouden in de binnenstad. We rijden niet meer door de binnenstad, maar verblijven er.

Voorzitter, D66 Apeldoorn ziet de energietransitie als de groene banenmotor

In de crisistijd aan het begin van de vorige eeuw werd in Nederland het fenomeen werkverschaffing toegepast om werkloze mensen parken en kanalen aan te laten leggen. In die periode is ook Park Berg & Bos aangelegd. Het was een project waar veel Apeldoorners aan hebben gewerkt. Inmiddels is het een van de mooiste parken van Nederland, waar onze inwoners nog dagelijks van genieten en door de toeristen hebben we er tot op de dag van vandaag nog steeds economisch profijt van. D66 Apeldoorn ziet de energietransitie als onze nieuwe banenmotor om de ingezakte economie aan te jagen. Energie-transitieprojecten leiden tot een hoge werkgelegenheid. Volgens ECN en TNO komt voor iedere verloren baan in de fossiele industrie, er zeven terug in de duurzame energiesector. Laten we in deze tijden van banen-creëren dus versneld overstappen op hernieuwbare energie. Leid de juiste mensen op, stimuleer de juiste investeringen en neem als lokale overheid de leiding en geef het goede voorbeeld.

Investeer in (om)scholing van technisch personeel voor de installatie- en energiebranche om de energie infrastructuur te verzwaren of bestaande bouw energieneutraal te krijgen. Mensen zonder baan zetten we zo in om de energietransitie te versnellen. De installatiebranche en ook onze netwerkbedrijven staan te springen om mensen. Niet om hebzuchtgas te produceren maar om onze planeet duurzamer te maken.

Ook voor de langere termijn loont het om te investeren in onderwijs vindt D66 Apeldoorn. Het karakter van de Apeldoornse samenleving wordt verrijkt door de groei en de ontwikkeling van het onderwijs. Naast een bloeiend praktisch MBO zal de concentratie van theoretische veiligheidsopleidingen rond het thema safety & security de stad een kwaliteitsimpuls geven. Daarnaast zet dit onderwijs Apeldoorn op de internationale kaart, vergelijkbaar zoals Wageningen met de WUR.

Voorzitter, dan het sociaal domein

Op een begroting van 589 miljoen euro geven we bijna de helft van onze begroting uit aan het sociaal domein. Tegelijkertijd worden we met landelijke regelgeving geconfronteerd, zoals het abonnementensysteem in de WMO, die ons op kosten jagen. Nog los van de korting die het Rijk heeft toegepast bij de overdracht van de taken in 2015. Terecht dat VNG en gemeenten veel druk op het Rijk zetten om ons te compenseren.

Ondertussen hebben wij als gemeente ook een verantwoordelijkheid om te sturen in het sociaal domein. Niet voor niets roept de hoogste baas op het ministerie van Financiën de politiek op om

meer grip te krijgen op de almaar oplopende zorgkosten. Bij ongewijzigd beleid dreigen de uitgaven voor de zorg binnenkort op te lopen tot zo'n 100 miljard euro. Als we niets doen, dreigen we in de situatie te komen dat we een economie hebben die bijna uitsluitend draait op Nederland gezond houden.

Voorzitter, D66 houdt een pleidooi voor meer vaste banen

D66 Apeldoorn vindt dat wij als de gemeente meer moeten sturen op vaste banen in sectoren die gebonden zijn aan het minimumloon. Daar waar mogelijk willen we daar eisen aan stellen. Apeldoorn kan invloed uitoefenen via aanbestedingsprocedures, de VNG en via de sociale partners en de vakbonden. Wat D66 betreft moet Apeldoorn zorgorganisaties en bedrijven een voorkeursbehandeling geven die hun medewerkers een vast contract bieden met een normaal salaris.

Naast het stimuleren van vaste banen is een ander aandachtspunt voor D66 meer woningen. We maken ons ongerust over het achterblijven van de realisatie van de 500 sociale huurwoningen. Dat geldt ook het beperkt aantal bouwvergunningen dat momenteel wordt uitgegeven.

Voorzitter, een bekend partijgenoot van u zei eens: 'In geluk kun je niet wonen'. Daarom vindt D66 ook dat er meer prioriteit moet komen op de transformatie van winkels naar woningen. Dit voorjaar hebben we meegedaan aan een motie van de VVD, die hier eerder ook al eens aandacht voor heeft gevraagd. Met transformatie heb je immers op korte termijn meer invloed, daarom vinden we het jammer dat de ambtelijke prioriteit hierop achterblijft.

Voorzitter, ik rond af met Apeldoorn en Cultuur

Als we het nu toch over de begroting van Apeldoorn hebben ....

Weet u wat de Britse staatsschuld was in 1601? Of de omzet van de VOC in 1642? Of de uitgaven aan de infrastructuur van Florence in 1503? Vast niet. Dat soort dingen weten alleen de echte experts. Maar u kent wel Shakespeare's Hamlet, Rembrandts Nachtwacht en de David van Michelangelo.

De coronacrisis leert ons dat juist kunst en cultuur ons voor een belangrijk deel op de been houdt tijdens de thuis-isolatie. Er is een enorme vraag naar boeken, games, films, televisieseries, virtuele rondleidingen in musea, muziek en gestreamde toneelstukken en musicals. Artiesten die zich vaak belangeloos of tegen een vrijwillige bijdrage inzetten voor de samenleving. En voor hun kunst. We hebben gezien welke sectoren er echt toe doen in een crisis en de cultuursector hoort daar zonder enige twijfel bij. Wat ons betreft nemen we een voorbeeld aan het voornemen van het kabinet om de sector geen bezuinigingen of kortingen in het vooruitzicht te stellen. Subsidies blijven onverkort overeind en waar nodig kijken we of we extra bij kunnen springen. Eventueel met behulp van rijk en provincie. We hebben al gekort op onderhoud van erfgoed en een verlaging van het budget voor het opknappen van cultureel erfgoed. Het is wat ons betreft wel even klaar. Voorzitter, een bekende schrijfster zei eens: alle verhalen eindigen gelukkig, als je maar op tijd stopt.

Dank u wel voor de aandacht